

vi altså kan vente os en regering med et betydeligt folkeligt mandat.

Jeg gør igen opmærksom på, at det jo netop er shiamuslimerne, de 60 pct. af befolkningen i Irak, og kurderne, andre 20 pct., som stærkt ønsker et valg for netop for første gang i øvrigt i årtier at få deres andel i ledelsen af landet. Til gengæld får vi så nok en regering, som vil have gode forbindelser til præstestyret. Det er vist ikke lige hr. Krarups kop te ifølge det, vi hørte for lidt siden, men sådan er det.

Formanden:

Tak til hr. Niels Helveg Petersen. Så er den næste ordfører hr. Søren Søndergaard.

Søren Søndergaard (EL):

Forespørgslen handler om, hvorvidt besættelsen af Irak, krigen mod Irak har formindsket terrortruslen.

Man kunne også stille et andet spørgsmål: Har Israels besættelse af Palæstina formindsket terrortruslen eller øget terrortruslen? Svaret er jo åbenlyst. Det har naturligvis øget terrortruslen, at man holder et andet land besat. Det har øget det, uanset hvor mange terrorister man slår ihjel. Og grunden til, at det har øget det, er, at der er en fundamental urimelighed, som folk reagerer på. Nogle reagerer på det med demonstrationer og strejker, andre bruger måske væbnet kamp mod soldater, og atter andre tyer til terror. Det sidste er selvfølgelig fuldstændig uacceptabelt, når det går ud over uskyldige civile.

Men hvis vi skal gå længere ind i denne her diskussion, er det efter vores opfattelse nødvendigt at forstå, hvorfor vi er kommet i en situation, hvor ikke alene terrorismen, men også den legitime modstand i Irak mod besættelsen er vokset så dramatisk som det, vi har set.

Der er ét område, som jeg vil bringe frem her, som jeg synes ikke har spillet en tilstrækkelig rolle i debatten, og det er spørgsmålet om det systematiske forsøg på at gøre Irak ude af stand til selv at bestemme over sin økonomi.

Man kan jo sige, at Irak har været prøveklud for amerikansk udenrigspolitik. I det her udenrigspolitiske laboratorium har USA sat sig for at lave en form for nation building. Opgaven, sådan som den tilsyneladende er blevet formuleret i de højreorienterede tænketanke i USA, er: Hvordan genopbygger vi Irak og får vores egne økonomiske interesser tilgodeset maksimalt? Og det svar har jo vist sig ved en omfattende liberalisering, et liberalistisk eksperiment krydret med

politisk styring, der sikrer amerikanske virksomheders interesser før andres.

For USA har det ikke bare gjaldt om at liberalisere økonomien, men også om at sikre, at det er USA, der får ordrene. Metoderne har været mangfoldige, og jeg skal prøve at nævne nogle af dem.

Kl. 11.55

USA har f.eks. placeret hundredvis af økonomiske rådgivere i alle irakiske ministerier, der har med økonomi at gøre, hvor de systematisk fremmer den politik, som den amerikanske regering vil gennemføre i Irak.

USA har sikret, at forudsætningerne for en omfattende privatisering af statsejede virksomheder er på plads. Endnu udestår der den rent praktiske fase, men man har sørget for forberedelserne og har bl.a. i oktober bevilget et amerikansk konsulentfirma et større millionbeløb for at få sat gang i processen.

Jeg synes, det er lidt tankevækkende, så lidt vi diskuterer den tidligere statholder Bremers dekret nr. 39, som han udsendte efter at være kommet til, og hvoraf bl.a. følgende fremgik: 1) krav om privatisering af Iraks 200 statsejede virksomheder, 2) tilladelse til 100 pct. ejerskab af irakiske virksomheder, 3) forbud mod, at der var præferencer for lokale interesser i forretningsanliggender frem for udenlandske interesser.

USA har fjernet told på stort set alle varer, også varer, der produceres i Irak. Det er ved at give alvorlige problemer for irakiske småproducenter og har samtidig skabt forudsætning for et større udenlandsk engagement i landbrugssektoren, hvilket svækker det lokale engagement.

Sidst, men ikke mindst, har USA sikret, at deres folk sidder på centrale poster i den midlertidige regering. Det er jo ikke for ingenting, at USA mig bekendt har den største ambassade i Irak.

Den midlertidige finansminister har allerede luftet planer om at privatisere det irakiske olieselskab. På et møde i Washington sagde han i december, at det var en aftale, som ikke mindst ville vække stor interesse blandt amerikanske olieselskaber.

USA har siden besættelsens første dag bevæget sig ind i den irakiske oliesektor med en række støtte- og uddannelsesprogrammer og er for længst havnet i en favorabel position, der kan bruges den dag, oliens fremtid for alvor skal afgøres.

Besættelsen af Irak har varet i cirka halvandet år, og det er gået stærkt med at lægge planer for